

Kinderdijk

Molenland

Kinderdijk is natuurlijk bekend vanwege de vele molens: zoveel molens zo dicht bij elkaar is zo uniek, dat de UNESCO het tot Werelderfgoed heeft verklaard. Dat levert veel bezoekers op, maar gelukkig mag iedereen hier alleen wandelen of fietsen. En naarmate je verder van het bezoekerscentrum komt, wordt het rustiger, terwijl er toch weer andere molens in je blikveld verschijnen. Voorbij Nieuw-Lekkerland loop je een stukje door bos, om daarna over een graskade weer richting Kinderdijk te lopen. Bij Alblasserdam zie je mooie stukjes natuur bij het Lammetjeswiel en achter Huis te Kinderdijk. Kort voor het einde heb je vanaf één punt een indrukwekkend zicht op de veelheid aan molens.

Routebeschrijving

1. Gezien vanaf de zijweg Nederwaard RA over het fietspad op de dijk met de Lek aan je linkerhand. Na 800 m, na verkeersdrempel bij knooppunt 39 RA de Boezemkade op. Iets verderop gaat het weggetje bij een trafohuisje over in een asfaltvoetpad (witrode markering). Ga voor de tweede molen RA over een bruggetje en door een hekje. Volg het graspad om de molen heen. Daarna dijkje volgen. Je gaat door een klaphek en over een bruggetje en vlak daarna over nog een bruggetje en langs nog een klaphek. Daarna pad naar links volgen en over nog een bruggetje. Het pad gaat verderop over in een verharde weg.
2. Op de eerste kruising, bij sportvelden, RD over fietspad. Op kruising met Middelweg RD, 1,2 km langs de rand van Nieuw-Lekkerkerk aan je linkerhand. Dan op een kruising bij Achthuizen RD, 100 m verder RA over brugje, door een klaphek en dan links aanhouden. Je loopt langs een bos aan je rechterhand. Het pad maakt twee keer een bocht naar rechts. Direct daarna LA over een aarden dam, meteen weer LA en RD langs bos aan je rechterhand. Het pad buigt aan het eind van het bos naar rechts. Vlak daarna LA door hek naar een weggetje. Daar ga je RA. Na 80 m LA over een brug en vervolgens langs een hek, asfaltpad.
3. Aan het einde RA langs hek, nu een graspad. Je volgt bijna 1,5 km dit pad langs de brede vaart aan je linkerhand tot het einde op een asfaltpad. Dan LA de brug over, na de brug RA en bij grijze paddenstoel en knooppunt 41 LA. Aan het einde LA, meteen bij bord Alblasserdam RA over lange houten brug en dan bij knooppunt 77 (nog op de afrit aan de linkerkant van de brug!) LA ri. 86 door over de brugleuning te klimmen (maar als je de route wilt inkorten RA, over brugleuning klimmen en dijk langs water aan je rechterhand volgen, met een bocht naar links. Je komt na een hek uit op een fietspad. Ook hier RD, water blijven volgen. Bij knooppunt 76 RD over hek ri. 72, langs water richting molen. Pal voor die molen LA en meteen RA, klinkerpad langs de molen, daarna weer rechts op de dijk lopen tot knooppunt 72. Routebeschrijving weer volgen vanaf 8). Je loopt langs water aan je linkerhand. Bij volgende brug ga je met hulp van een overstapje over een hek en bereikt knooppunt 86.

4. Bij knooppunt 86 RA ri. 85, Alblisserdam in (Kortland). Verderop ga je RD over een weg die doodloopt, maar niet voor fietsers. Voor een wegtalud volg je de weg naar rechts, Randweg. Na huisnr. 118 RA over de stoep en meteen LA, een tegelpad rechts van het water. Aan het einde op de Vondellaan LA, doorgaande weg oversteken en RD (Meursingstraat). Voor kerktoren weg naar rechts volgen, Kerkstraat. De weg volgen, dan bij knooppunt 84 ga je de dijk op naar een kruising.
5. Weg kruisen, Dam (maar voor horeca op deze weg LA, naar brug bij haven). Aan het einde van de 30-kilometerzone RD langs doorgaande weg, loop aan de linkerkant over het fietspad op de dijk, Cortgene. Dit fietspad verderop naar links volgen, daarna krijg je rivier de Noord aan je linkerhand. Verderop loop je weer langs de doorgaande weg. Bij het eerstvolgende weggetje naar rechts (Pijlstoep) is knooppunt 79. Hier RA, het doodlopende weggetje omlaag volgen. Beneden is knooppunt 78.
6. LA ri. 74 via een asfaltvoetpad. Het pad buigt iets verderop naar rechts. Bij brugje LA over dat brugje en meteen weer LA, bochten van asfaltpad volgen. Je volgt een bocht naar rechts over een brugje, daarna zie je links de tuin van Huis te Kinderdijk. Hier op driesprong RD. Iets verder op een driesprong ga je LA over een houten brugje. Een paadje naar rechts langs water negeren. Je bent nu op een schelpenpaadje. Dit volgen. Over brugje, dan bij bord 'Park Huis te Kinderdijk' LA over houten brug en aan het einde op een weg RA. Ga aan het einde LA, Maasstraat en meteen RA, Scheldeplein (om de hoek zijn een Chinees en een supermarkt). Aan het einde steek je de doorgaande weg over.
7. Over gras naar brug toe en RA over die brug. Daarachter LA, De Rietlanden. De weg maakt een bocht naar rechts, daarna de eerste weg LA, De Kreken, iets verderop tegelpad volgen langs het water aan je linkerhand. Aan het einde na brugje LA over fietspad. Dit steeds volgen. Je kunt verderop ook parallelpaadje rechts en links van het fietspad nemen. Na totaal bijna een kilometer ga je over een lange brug. Aan het einde bij knooppunt 73 RA ri. 72, Blokweersche Kade. Je ziet heel veel molens. Asfalt naar rechts volgen tot knooppunt 72.
8. Bij knooppunt 72 LA ri. 71 (maar als je de routeverkorting hebt gevolgd, dan ga je hier RA). Je gaat over een lange brug. Na de brug RA, LA over een andere brug en nogmaals LA (na 17.30 uur is deze laatste brug gesloten en loop je aan de andere kant van het water over het fietspad). Het voetpad buigt naar links over een brug. Daarna kom je op asfalt. Hier RA en tussen de molens door loop je terug naar het beginpunt van de route.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

15 km, ingekort 11,5 km

Inkorten

11,5 km als je het rondje door Alblisserdam overslaat en de inkorting langs de molens neemt.

Startpunt

Bezoekerscentrum Wisboomgemaal Kinderdijk, Nederwaard 1, Kinderdijk.

Parkeren

Klein parkeerterrein bij Bezoekerscentrum Wisboomgemaal Kinderdijk, Nederwaard 1, Kinderdijk (€ 5,- per dag).

OV

Arriva-bushalte Molenkade bij Kinderdijk, lijn 90 naar Utrecht CS of Rotterdam Zuidplein.

Horeca

Kinderdijk, grand-café Buena Vista, Molenstraat 230, www.grandcafebuenavista.nl
Alblasserdam, Het Wapen van Alblasserdam, Dam 24, www.wapenvanalblasserdam.nl

Honden

Niet toegestaan

Achtergrondinformatie

a Molens van Kinderdijk

De 19 molens van Kinderdijk, sinds 1997 officieel UNESCO-werelderfgoed, zijn misschien wel hét icoon van Nederland. Nergens ter wereld staan vlak bij elkaar zoveel molens. In de buurt staat daarbovenop nog een aantal losse molens. Er zijn hier zoveel molens bij elkaar, omdat ze samen een groot gebied ontwaterden en dat trapsgewijs deden: eerst van de polder naar de Hoge Boezem en vanaf daar naar de Lek. De molens zijn halverwege de 18e eeuw gebouwd. Oostelijk staan de ronde, stenen molens van de Nederwaard, aan de andere kant de achtkante, rietgedekte molens van de Overwaard. Twee molens kunnen worden bezocht.

Sinds 1950 wordt het pompwerk helemaal gedaan door gemalen. In het oudste gemaal, het Wisboomgemaal uit 1868, zit nu het bezoekerscentrum.

b Tiendweg

Aan de zuidkant van Nieuw-Lekkerland loop je ruim tweeënhalve kilometer over de gedeeltelijk onverharde Tiendweg. Er zijn tientallen tiendwegen. Ze lopen bijna allemaal in het rivierengebied op minder dan een kilometer afstand evenwijdig aan een rivier of veenstroom. De wegen zijn waarschijnlijk aangelegd tijdens of kort na de ontginning van het veen, ergens tussen 1100 en 1400.

Sommigen denken dat tiendwegen werden aangelegd voor het vervoer van belastingen in natura: tienden, één tiende van de oogst. Anderen denken dat de naam te maken heeft met het tiën of trekken van schepen, met het tiën of wegstromen van water of met de takken van griendhout die werden gebruikt bij de aanleg van de weg, die in het dialect tiendhout werden genoemd.

c Achterwaterschap en Nieuwe Waterschap

De graskade waarover je terugloopt in de richting van de molens van Kinderdijk loopt langs de Achterwaterschap, de hoofdwatergang van de Overwaard. Bij Alblasserdam komt de Achterwaterschap samen met de Nieuwe Waterschap, de hoofdwaterloop van de Nederwaard. Samen lopen ze dan verder richting molens, onderling slechts gescheiden door de kade waarop tegenwoordig zoveel bezoekers lopen en fietsen. Je loopt bij Alblasserdam echter over een rustig pad langs de Nieuwe Waterschap.

d Lammetjeswiel

Het Lammetjeswiel ontstond bij een dijkdoorbraak van de getijdenrivier de Noord in 1373. Het kolkende water schuurde een kuil uit die zo diep was dat hij niet kon worden gedicht. Rond de plas ligt nu een plaatselijk populair recreatie- en natuurgebied met een zandstrand en een ligweide, maar ook veel water en bos.

e Huis te Kinderdijk

Vanaf het park Huis te Kinderdijk zie je een glimp van de achterkant van het Huis te Kinderdijk. Het huidige statige huis is omstreeks 1840 ontstaan door een ouder stenen huis te verbouwen tot 'Herenhuis'. Boven het middelste raam is een afbeelding te zien van een kindje in een wieg, een van de mogelijke verklaringen van de naam Kinderdijk. Kort na de Sint-Elisabethvloed in 1421 zou hier op de dijk een kindje in een wieg zijn aangespoeld. Een poes zorgde er nota bene door heen en weer te springen voor dat het wiegje niet omkiepte.

Het 250 jaar oude park waar je doorheen loopt, was oorspronkelijk onderdeel van het landgoed rond het huis. Het is buitengewoon gevarieerd, met open en bosachtige gedeeltes, hoogstamfruitbomen, oude lanen met statige eiken en linden en een amfibieënpoel. Vroeg in het voorjaar kun je hier genieten van een gevarieerde stinzenflora met planten als bosanemoon en daslook.

Route en tekst van deze route zijn gemaakt door Ad Snelderwaard, zie voor meer info www.adsnelderwaard.com. Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart, gps-track en beelden te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/kinderdijk/17184/. Ik ben benieuwd naar je reactie op deze wandeling; opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op www.wandelzoekpagina.nl of op adsnelderwaard@xs4all.nl.

In de wandelgids 'Wandelen door oneindig laagland' staan 15 wandelingen van wandelauteurs Rob Wolfs en Ad Snelderwaard door Nêerlands rivierenland. De wandelgids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

